EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.3.9.
COM(2017) 123 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a tagállamok által 2016-ban szolgáltatott költségvetési adatok minőségéről

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a tagállamok által 2016-ban szolgáltatott költségvetési adatok minőségéről

TARTALOMJEGYZÉK

1. HÁTTÉR 3

2. FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK A KORMÁNYZATI HIÁNY ÉS ADÓSSÁG SZINTJÉRE VONATKOZÓ 2016. ÉVI ADATSZOLGÁLTATÁSRÓL 3

2.1. Időszerűség, megbízhatóság és hiánytalanság 3

2.1.1. Időszerűség 3

2.1.2. Megbízhatóság 4

2.1.3. A táblázatok és a kiegészítő információk hiánytalansága 4

2.1.4. A pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozásokhoz kapcsolódó kiegészítő táblázat 6

2.1.5. Kérdőív a kormányközi hitelnyújtásról 6

2.2. Az elszámolási szabályoknak való megfelelés és a statisztikai adatok ellentmondás-mentessége 7

2.2.1. Információcsere és pontosítások 7

2.2.2. Konzultációs és módszertani látogatások 7

2.2.3. Az Eurostat által nyújtott konkrét tanácsadás 8

2.2.4. A legújabb módszertani kérdések 8

2.2.5. Az alapul szolgáló kormányzati számlákkal való összhang 9

2.3. Közzététel 10

2.3.1. A címsoradatok és a részletes adatszolgáltatási táblázatok közzététele 10

2.3.2. Fenntartások az adatok minőségével kapcsolatban 11

2.3.3. A benyújtott adatok módosításai 11

2.3.4. Metaadatok közzététele (módszertani leírások) 11

3. KÖVETKEZTETÉSEK 12

1. HÁTTÉR

Az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló 479/2009/EK tanácsi rendelet[1] 8. cikkének (3) bekezdése szerint a Bizottság (Eurostat) rendszeresen jelentésben tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a tagállamok által szolgáltatott tényadatok minőségéről. Ez az éves jelentés átfogóan értékeli az adatok időszerűségét, megbízhatóságát, hiánytalanságát és következetességét, csakúgy mint az elszámolási szabályok betartását. Az előző (a 2015. évi adatokról szóló) jelentést a Bizottság 2016. március 23-án fogadta el[2].

Az Eurostat rendszeresen értékeli a tagállamok által szolgáltatott tényadatok és az ezek alapját képező államháztartási szektorszámlák minőségét. E számlákat első alkalommal 2014 októberében állították össze az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (ESA 2010) szóló, 2013. május 21-i 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek[3] megfelelően. Az értékelés azokra a tényezőkre összpontosít, amelyek magyarázattal szolgálnak a költségvetési hiányra/többletre és az államadósság szintjének változásaira. A tagállamok ezeket az információkat évente kétszer küldik meg az Eurostatnak a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatok révén, valamint a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokhoz kapcsolódó kérdőívben, a pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozásokhoz kapcsolódó kiegészítő táblázatban és kétoldalú pontosítások révén. Az Eurostat továbbá a túlzotthiány-eljárással (EDP) kapcsolatos rendszeres konzultációs látogatások révén folyamatos kapcsolatot tart fenn a tagállamokkal.

Ez a jelentés a tagállamok által a 2016. évi túlzotthiány-eljárásban teljesített adatszolgáltatás főbb megállapításain és eredményein alapul, és a legutóbbi, 2016. októberben benyújtott adatszolgáltatásokra összpontosít. Adott esetben a jelentés összehasonlítást végez a 2016. áprilisban, valamint 2015-ben szolgáltatott adatokkal.

2. FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK A KORMÁNYZATI HIÁNY ÉS ADÓSSÁG SZINTJÉRE VONATKOZÓ 2016. ÉVI ADATSZOLGÁLTATÁSRÓL

2.1. Időszerűség, megbízhatóság és hiánytalanság

2.1.1. Időszerűség

A tagállamok évente kétszer – az adott év április 1-jét, majd az adott év október 1-jét megelőzően – teljesítenek adatszolgáltatást az Eurostat részére a túlzotthiány-eljárással kapcsolatos terv- és tényadataikról[4]. A túlzotthiány-eljárásban teljesítendő 2016. évi adatszolgáltatás a 2012–2016 közötti éveket ölelte fel. A 2016-os adatok a nemzeti hatóságok tervadatai, míg a 2012–2015 közötti időszakra vonatkozó adatok tényadatok[5]. A 479/2009/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdése értelmében az Eurostat értékeli a tagállamok által szolgáltatott tényadatokat, a tervadatokat azonban nem.

---

1 HL L 145., 2009.6.10., 1. o.
2 COM(2016) 164 végleges.
3 HL L 174., 2013.6.26., 1. o.
4 A 479/2009/EK rendelet 3. cikkének (1) és (3) bekezdése.
5 A tényadatok lehetnek véglegesek, részben véglegesítettek vagy becsültek.

Az adatszolgáltatási határidőket a tagállamok megfelelő módon betartották. 2016-ban valamennyi tagállam a túlzotthiány-eljárásban teljesítendő mindkét adatszolgáltatás alkalmával határidőn belül megküldte a tényadatait.

2.1.2. Megbízhatóság

A 2016. áprilisi adatszolgáltatásban a 2016. októberi adatszolgáltatáshoz képest végrehajtott korrekciókra elsősorban a forrásadatok – főként egyenlegek és adókra vonatkozó adatok – frissítése, valamint módszertani változtatások – például átsorolások – miatt került sor.

2015-ben a legnagyobb pozitív korrekcióra (azaz a GDP-arányos hiány csökkenésére) Magyarországon (+0,4 százalékpont), Bulgáriában, Dániában, Luxemburgban és Szlovéniában (+0,3 százalékpont valamennyi országban), továbbá Szlovákiában és Svédországban (+0,2 százalékpont) került sor. A legnagyobb negatív korrekcióra Észtországban (-0,3 százalékpont, a többlet csökkentése), Görögországban (-0,3 százalékpont, a hiány növekedése) és a Cseh Köztársaságban (-0,2 százalékpont, a hiány növekedése) került sor. Az államadósság 2015. évi szintjének legnagyobb felfelé irányuló korrekciójára Finnországban (+1,1 százalékpont), Svédországban (+0,8 százalékpont) és Luxemburgban (+0,3 százalékpont) került sor, Romániában pedig lefelé (-0,5 százalékpont) korrigálták az államadósságszintet.

A GDP-korrekciók nagyobb mértékű nevezőhatást gyakorolnak az adósságrátára, mint a költségvetési hiányra. A GDP korrekciója több tagállam adósságrátáját is befolyásolta. Az adósságráta növekedése mindenekelőtt Spanyolország (+0,5 százalékpont), Franciaország és Luxemburg (+0,4 százalékpont) és Görögország (+0,3 százalékpont) esetében volt megfigyelhető, Ciprus (-1,3 százalékpont), Bulgária, a Cseh Köztársaság és Ausztria (-0,7 százalékpont), Magyarország és Finnország (-0,6 százalékpont), végül pedig Írország esetében (-15,1 százalékpont[6]) jelentős csökkenést tapasztaltak. A GDP-korrekció valamennyi tagállam tekintetében a költségvetési hiányra csak korlátozott hatást gyakorolt, kivéve Írországot (+0,4 százalékpont) és Bulgáriát (+0,1 százalékpont).

2.1.3. A táblázatok és a kiegészítő információk hiánytalansága

Az adatszolgáltatási táblázatok kitöltése jogi kötelezettség, és az Eurostat számára nélkülözhetetlen az adatminőség megfelelő értékeléséhez. A 479/2009/EK rendelet 8. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a tagállamok biztosítják az Eurostat részére a lényeges statisztikai információkat, amelyek „*(…) különösen az alábbiak:*

a) a nemzeti számlákból származó adatok;

b) a készletek;

c) a túlzott hiány esetén követendő eljárásban jelentett táblázatok;

d) a jelentésre vonatkozó kiegészítő kérdőívek és a jelentések pontosításai.”

Az EDP-notifikációs táblázatoknak négy fő típusa létezik. Az 1. táblázat a kormányzati többletet/hiányt összességében és kormányzati szektoronként, az adósságszinteket összességében[7] és a pénzügyi eszközök kategóriái szerint mutatja.

[6] http://ec.europa.eu/eurostat/documents/24987/6390465/Irish_GDP_communication.pdf

[7] Az Európai Unió működéséről szóló szerződésekhez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv értelmében az államadósság a teljes kormányzati szektornak az év végén fennálló konszolidált bruttó államadóssága (névleges értéken). A 479/2009/EK rendelet értelmében az államadósság az

Ezenkívül kiterjed az aktuális piaci áron kifejezett GDP-re, a bruttó állóeszköz-felhalmozásra vonatkozó kormányzati kiadásokra és a kamatokra is. A 2A–2D. táblázat a nemzeti definíció szerinti hivatalos költségvetési egyenleg (melynek neve hivatalos egyenleg a nemzeti számlákra vonatkozó módszertanban) és a költségvetési hiány/többlet közötti átmenetet magyarázza alszektoronként (melynek neve nettó hitelnyújtás/hitelfelvétel a nemzeti számlákra vonatkozó módszertanban)[8]. A 3A–3D. táblázat a költségvetési többlet/hiány és egyéb kapcsolódó tényezők adósságváltozásra gyakorolt hatását és az alszektorok adósságának konszolidációját ismerteti, a 4. táblázat pedig elsősorban a kereskedelmi hitelekre és előlegekre vonatkozó adatokat tartalmazza[9]. Az 1. és a 2. adatszolgáltatási táblázat a 2012–2016 közötti éveket[10], a többi táblázat pedig a 2012–2015 közötti éveket fedi le.

Valamennyi tagállam megküldte az Eurostatnak a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokat[11] a 2016. áprilisi és októberi adatszolgáltatás során. Az októberi adatszolgáltatás során valamennyi tagállam teljes mértékben kitöltötte az 1. adatszolgáltatási táblázatot, a 2. adatszolgáltatási táblázatban pedig részletesen ismertette a központi költségvetés hivatalos egyenlege és a túlzotthiány-eljárás szerinti többlet/hiány közötti kapcsolatot minden alszektorban. Az Egyesült Királyságban a hivatalos egyenleget eredményszemlélet alapján ítélik meg, és nagyon kevés olyan korrekcióról számoltak be, amelyet a hivatalos egyenleg többletté/hiánnyá történő alakítása érdekében hajtottak végre az ESA 2010 szerint. Néhány ország nem tett jelentést a sablonban előírt kiigazítási tételekről (Németország, Ausztria), más országok (Olaszország, Hollandia, Finnország és Svédország) pedig fennmaradó kiigazítási tételekről tettek jelentést.

A túlzotthiány-eljárásban benyújtandó 3. adatszolgáltatási táblázatban nem minden tagállam adta meg az összes bontást. Mindenekelőtt Ausztria mulasztotta el benyújtani a részvényekre és egyéb értékpapírokra vonatkozó adatokat, Németország pedig nem tett jelentést a származékos pénzügyi eszközökről. Németország és Ausztria sem töltötte ki az adósság értékmegállapításához kapcsolódó kiigazítási sorokat.

A 4. adatszolgáltatási táblázatban az államháztartás kereskedelmi hitelekkel és előlegekkel kapcsolatos kötelezettségállományát kell bejelenteni. Mindazonáltal a tagállamoknak csak a fele nyújtott be olyan adatszolgáltatást, amely az összes államháztartási alszektort és azok belső egységeit is maradéktalanul lefedte. Belgium, Bulgária, Németország, Írország, Görögország, Franciaország, Olaszország, Ciprus, Luxemburg, Málta, Hollandia, Lengyelország és az Egyesült Királyság ideiglenesként jelölte meg az adatokat, azaz a jövőbeni adatszolgáltatások során korrigálhatók.

ESA 2010 szerint meghatározott készpénzt és betéteket (AF.2), a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat (AF.3) és a kölcsönöket (AF.4) tartalmazza.

[8] A 479/2009/EK rendelet 3. cikkének (2) bekezdése.

[9] Lásd az 1993. november 22-i tanácsi jegyzőkönyvet kísérő nyilatkozatokat: https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/gfs/images/e/e7/Statements_9817.en93.pdf

[10] A 479/2009/EK tanácsi rendelet a tervadatok tekintetében csak azoknak az 1. és 2A. adatszolgáltatási táblázatban való benyújtását írja elő kifejezetten.

[11] A tagállamok által továbbított túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatok megtalálhatók az Eurostat weboldalán: http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables.

Az EDP-táblázatok hiánytalansága terén további javulás érhető el. Ugyanakkor a fennmaradó kérdések várhatóan csekély hatással bírnak az adatminőség szempontjából.

A túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokhoz kapcsolódó kérdőívre[12] minden tagállam válaszolt. Bár az elmúlt évekhez képest folyamatosan javult a válaszok részletessége és minősége, további előrelépés szükséges, mivel egyes országok adatszolgáltatása nem terjedt ki a kérdőívben előírt valamennyi részletre. Ez elsősorban a központi kormányzati követelésekre és az adósságok elengedésére, az egyéb követelések/tartozások részletezésére, az állami garanciavállalás elszámolására (főként a helyi önkormányzati alszektor adatai tekintetében), valamint a tőkeinjekciókkal kapcsolatos adatokra vonatkozik.

2.1.4. A pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozásokhoz kapcsolódó kiegészítő táblázat

Az Eurostat 2009. július 15. óta egy kiegészítő táblázatban gyűjti a pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozásokhoz kapcsolódó adatokat. A 2016-ban gyűjtött adatok a 2007–2015 közötti időszakra vonatkoztak. Öt kivételével (Észtország, Lengyelország, Málta, Románia és Szlovákia) valamennyi tagállam beszámolt különböző, az említett időszakban megvalósított kormányzati beavatkozásokról. Finnországban (2008) és a Cseh Köztársaságban (2013–2015) a jelentésben szereplő beavatkozások csak feltételes kötelezettségekhez kapcsolódtak. 2015-ben a pénzügyi intézmények támogatásának hiányára gyakorolt hatás rendkívül nagy volt Görögországban (a GDP 4,1 %-a), Portugáliában (a GDP 1,6 %-a) és Szlovéniában (a GDP 1,4 %-a). Az Eurostat az EDP-sajtóközleménye mellett egy háttérinformációkat tartalmazó kiadványt is megjelentetett, amelyben részletes információkat közöl a kiegészítő táblázat és az adatokkal kapcsolatos megállapítások tartalmáról[13].

2.1.5. Kérdőív a kormányközi hitelnyújtásról

A tagállamok adatotokat szolgáltatnak továbbá a kétoldalú kormányközi hitelnyújtásról is, amelyre általában pénzügyi támogatási programokkal összefüggésben kerül sor. Az EDP-sajtóközlemény az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszközre vonatkozó egyéb információk mellett ezt az információt is tartalmazza. A 2012–2015 közötti évek tekintetében a kormányközi hitelnyújtásra vonatkozó adatok elsősorban a Görögországnak, Írországnak és Portugáliának nyújtott hitelekkel kapcsolatosak.

A kétoldalú kormányközi hiteleket nem számítják bele az EU-28 és az euróövezet összesített adataiba a maastrichti államadósság tekintetében, mivel mindkettőt konszolidált alapon tüntetik fel.

[12] A kérdőív tizenhárom szakaszból áll, és számos területre, például az adóhoz és a társadalombiztosítási járulékokhoz, illetve az EU-hoz kapcsolódó műveletekre, a katonai felszerelés beszerzésére, az állami garanciákra, az adósságok elengedésére, a kormányzat által az állami vállalatoknak juttatott tőkeinjekciókra, a köz- és magánszféra közötti partnerségekre (PPP), a műveletek átsorolására és egyebekre vonatkozóan kér mennyiségi, illetve esetenként minőségi információkat.

[13] Lásd: http://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/2022710/Background-note-on-gov-interventions-OCT-2016-final.pdf

2.2. Az elszámolási szabályoknak való megfelelés és a statisztikai adatok ellentmondás-mentessége

2.2.1. Információcsere és pontosítások

Az október 1-jei adatszolgáltatási határidő és az adatok 2016. október 21-i közzététele közötti értesítési időszakban az Eurostat kapcsolatba lépett minden tagállam nemzeti statisztikai hatóságával, hogy további információkat kérjen és pontosítsa az egyes konkrét gazdasági műveletekre alkalmazandó elszámolási szabályokat. Ez a folyamat számos levélváltást eredményezett az Eurostat és a nemzeti statisztikai hatóságok között. A pontosítási kérelmek első körét október 6-át megelőzően küldték el valamennyi tagállamnak. A pontosítási kérelmek második körét 25, harmadik körét 13, negyedik körét pedig egy tagállamnak küldték el. Néhány országtól az Eurostat kérte a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó, felülvizsgált adatszolgáltatási táblázatok, az ezek alapjául szolgáló kormányzati számlákat ismertető felülvizsgált táblázatok (azaz éves kiadási és bevételi számlák, valamint negyedéves pénzügyi és nem pénzügyi számlák) és a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokhoz kapcsolódó felülvizsgált kérdőív benyújtását. A legtöbb esetben a 2016. októberi adatszolgáltatási időszakban benyújtott adatok változása technikai hibák javítására, belső ellentmondásokra, az adatszolgáltatási táblázatokban vagy az azokhoz kapcsolódó kérdőívekben szereplő kiigazításokra, illetve a táblázatokon belüli helytelen adatrögzítésre vonatkozott. Néhány változás az Eurostat által rendelkezésre bocsátott konkrét módszertani iránymutatóval, illetve a forrásadatok frissítésével állt kapcsolatban.

2.2.2. Konzultációs és módszertani látogatások

A 479/2009/EK rendelet konzultációs és módszertani látogatásokról rendelkezik. A Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság és az Európai Központi Bank képviselői rendszeresen részt vettek megfigyelőként a látogatásokon. Konzultációs látogatásokat rendszeresen tesznek azzal a céllal, hogy áttekintsék a jelentett adatokat, megvizsgáljanak módszertani kérdéseket, megvitassák a módszertani leírásokban szereplő statisztikai folyamatokat és forrásokat, és értékeljék a vonatkozó – például a kormányzati szektor elhatárolására, a számbavételek időpontjára és a kormányzati gazdasági műveletek és kötelezettségek besorolására vonatkozó – elszámolási szabályoknak való megfelelést.

Az utóbbi években gyakoribbá váltak a túlzotthiány-eljárás kapcsán a tagállamokban tett látogatások. Amennyiben az Eurostat valamely tagállamra vonatkozóan olyan különösen fontos kérdést vet fel, amely kizárólag az érintett hatóságokkal való találkozó megtartása útján oldható meg, ad hoc találkozót vagy technikai látogatást szerveznek az adott tagállamban.

Az Eurostat 2016-ban túlzotthiány-eljárással (EDP) kapcsolatos konzultációs látogatást tett a következő helyszíneken: Belgium (január 21–22.), Magyarország (február 15–16.), Görögország (február 17–19. és március 22–24.), Németország (február 25–26.), Bulgária (február 29–március 1.), Luxemburg (március 15–16.), Litvánia (május 19–20.), Málta (június 8–10.), Dánia (szeptember 19–20.), Portugália (november 9–11.) és a Cseh Köztársaság (november 22–23.). Ezenfelül az Eurostat három alkalommal ad hoc látogatást tett: Görögországban (június 27–28.), Magyarországon (szeptember 22.) és Lengyelországban (november 17–18.). Az Eurostat az adatok esetleges valótlan bemutatásának folyamatban lévő

vizsgálatának[14] keretében technikai látogatást (január 25–27.) és különleges látogatást tett (szeptember 26–28.) Ausztriában.

Az egyes konzultációs látogatásokból levont végleges következtetéseket – beleértve a közösen kidolgozott intézkedések és a felvetett kérdések leírását – eljuttatják a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsághoz, továbbá közzéteszik az Eurostat honlapján[15]. Ezek végrehajtása az idők során számottevő mértékben javította az adatok minőségét.

2016-ban az Eurostat nem tett módszertani látogatást.

2.2.3. Az Eurostat által nyújtott konkrét tanácsadás

A tagállamok rendszeresen konzultálnak az Eurostattal, hogy tisztázzanak különböző jövőbeli vagy múltbeli műveletekkel kapcsolatos nemzeti számviteli kérdéseket. Az Eurostat a meglévő közzétett iránymutatásának[16] megfelelően ad tanácsot. Július óta az átláthatóság érdekében az Eurostat valamennyi javaslatát[17] közzéteszi anélkül, hogy – az addigi gyakorlattal ellentétben – először engedélyt kért volna erre az érintett tagállamtól. 2016-ban összesen 19 levelet tettek közzé.

2.2.4. A legújabb módszertani kérdések

Az államháztartási hiányról és államadósságról szóló kézikönyv (MGDD) 2016. évi kiadását március 4-én tették közzé; a kézikönyv a módszertani kérdésekkel foglalkozó munkacsoport 2015. évi munkájának eredményeképpen több fejezetet összhangba hozott az ESA 2010-zel.

Az Eurostat értékelte az ESA 2010 szabályainak helyes alkalmazását, és ellenőrizte módszertani határozatainak alkalmazását a tagállamok által szolgáltatott adatok elemzése révén a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokhoz kapcsolódó kérdőívben, valamint a túlzotthiány-eljárással kapcsolatos konzultációs látogatások során a nemzeti statisztikai hatóságokkal folytatott megbeszélések révén.

---

[14] C(2016) 2633 final bizottsági határozat (2016. május 3.) a költségvetési felügyelet euroövezetbeli eredményes érvényesítéséről szóló 1173/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglaltak szerint a statisztikák Ausztriában történő manipulálásával kapcsolatos vizsgálat megindításáról.

[15] Lásd: http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/eurostat-edp-visits-to-member-states

[16] Lásd: http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/methodology/guidance-on-accounting-rules

[17] Lásd: http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/methodology/advice-to-member-states

Az Eurostat az ESA 2010 általános szabályait kiegészítendő további módszertani iránymutatásokat biztosít az EDP statisztikájával és a GFS számviteli szabályaival kapcsolatban. Az iránymutató feljegyzéseket az Eurostat teszi közzé, miután konzultált a tagállamok statisztikai hatóságaival. A pontosításokat az Eurostat teszi közzé, és elmagyarázza az elszámolási szabályokat néhány konkrét kérdés tekintetében.

Az Eurostat 2016-ban három pontosító feljegyzést tett közzé: „A köz- és magánszféra közötti partnerségek statisztikai kezelése” (március 4.), „A szanálással összefüggő új jogszabályok statisztikai vonatkozásai” (március 31.) és „A nemzeti szanálási alapokhoz való, 2015. évi hozzájárulások statisztikai nyilvántartása” (szeptember 26.).

Ezenfelül alaposan megvitatták a köz- és magánszféra közötti partnerségek statisztikai nyilvántartását, különösen a Juncker-féle európai beruházási tervvel összefüggésben. Az Eurostat jelentős erőfeszítéseket tett a köz-magánszféra közötti partnerségekre vonatkozó szabályok pontosítása érdekében. A márciusban közzétett feljegyzésen és az államháztartási hiányról és államadósságról szóló kézikönyvben a köz- és magánszféra közötti partnerségekre vonatkozó aktualizált fejezeten felül az Eurostat – az Európai Beruházási Bankkal együtt – átfogó útmutatót tett közzé szeptember 29-én a köz- és magánszféra közötti partnerségekről (A Guide to the Statistical Treatment of PPPs[18] („Útmutató a köz- és magánszféra közötti partnerségek statisztikai kezeléséhez”)).

Az Eurostat 2016-ban két munkacsoportot állított fel: egyet a felülvizsgálati politikáról (március 3. és május 24–25.), a másikat pedig az államháztartási hiányról és államadósságról szóló kézikönyvről (szeptember 13–14.). Az utóbbi olyan módszertani kérdésekre összpontosított, amelyek további pontosítást igényelnek és/vagy amelyek tekintetében útmutatók közzététele, illetve az államháztartási hiányról és államadósságról szóló kézikönyv egyes fejezeteinek aktualizálása várható. Három erre vonatkozó szakértői ülést is tartottak: július 4-én a szanáláshoz való hozzájárulások és betétbiztosítási rendszer, november 14-én az állami tulajdonú pénzügyi válságkezelési struktúrák és november 15-én a toxikus adósság témakörében.

2.2.5. Az alapul szolgáló kormányzati számlákkal való összhang

A 479/2009/EK rendeletben meghatározott április 1-jei és október 1-jei adatszolgáltatási határidőket azért vezették be, hogy biztosítsák az összhangot az alapul szolgáló – az Eurostat részére különböző ESA adattovábbítási táblázatokban szolgáltatott – éves és negyedéves kormányzati szektorszámlákkal. Az Eurostat szisztematikusan ellenőrzi a túlzotthiány-eljárásban teljesítendő adatszolgáltatásnak az ezt alátámasztó kormányzati szektorszámlákkal való összhangját. A kormányzati kiadás és bevétel összegének például összhangban kell lennie a bejelentett hiányadatokkal.

A túlzotthiány-eljárás keretében szolgáltatott adatok rendszerint összhangban voltak az ESA 2010 szerint bejelentett kormányzati számlákkal, bár mind a pénzügyi eszközökre és kötelezettségekre (állományokra) vonatkozó mérlegek, mind a negyedéves államháztartási pénzügyi számlák tekintetében felmerültek kétségek (27. ESA-táblázat). Figyelemreméltó ellentmondások merültek fel Bulgária, Ciprus,

[18] http://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/7204121/epec-eurostat-statistical-guide-en.pdf

Dánia, Németország, Görögország, Írország, Luxemburg, Portugália és Spanyolország, kisebb különbségek pedig Franciaország és Magyarország tekintetében.

A nettó pénzügyi tranzakciók tekintetében 2016 októberében Görögország esetében több év vonatkozásában továbbra is jelentős különbségek állnak fenn, csakúgy mint a korábbi adatszolgáltatásban. Ennek kapcsán az Eurostat ezért ismét visszavonta a 27. ESA-táblázat közzétételét, és az euróövezetre és az EU-28-ra vonatkozó összesítések tekintetében módosította Görögország adatait. Az Eurostat a Görög Nemzeti Bankkal és az Európai Központi Bankkal együtt dolgozik a probléma kezelésén.

A tagállamok által a túlzotthiány-eljárás keretében szolgáltatott többlet-, illetve hiányadatok, a bruttó állóeszköz-felhalmozásra és a kamatkiadásokra vonatkozó adatok teljes mértékben összhangban voltak a kormányzati kiadásra és bevételre vonatkozó éves és negyedéves adatokkal (2. és 25. ESA-táblázat). Az összes tagállam esetében teljes volt az összhang az éves államadósságra és a negyedéves államadósságra (28. ESA-táblázat) vonatkozó adatok között.

2.3. Közzététel

2.3.1. A címsoradatok és a részletes adatszolgáltatási táblázatok közzététele

A 479/2009/EK rendelet 14. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy: „A Bizottság (Eurostat) a […] határidő leteltét követő három héten belül rendelkezésre bocsátja a kormányzati hiánynak és államadósságnak a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásához felhasználandó tényadatait. Az adatszolgáltatás közzététel útján történik.”

Az Eurostat a költségvetésihiány- és államadósság-adatokat április 21-én[19] és október 21-én[20] tette közzé honlapján a tagállamok által elküldött összes adatszolgáltatási táblázattal[21], egy egyéb tételeket (stock flow adjustment) tartalmazó, a pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozásokat ismertető, valamint a kereskedelmi hitelekkel és az előlegekkel kapcsolatos kötelezettségállományról szóló tájékoztatóval együtt. Az Eurostat sajtóközleményt tett közzé a negyedéves maastrichti adósságról, hozzávetőlegesen t+115[22] napon belül, valamint a negyedéves államháztartási hiányról.

A 479/2009/EK rendelet értelmében a tagállamoknak közzé kell tenniük a hiányra és az adósságra vonatkozó tényadataikat. A hiányra és az adósságra vonatkozó számadatokat nemzeti szinten valamennyi tagállam közzéteszi. A legtöbb tagállam arról számolt be az Eurostatnak, hogy a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó valamennyi adatszolgáltatási táblázatukat közzéteszik. Öt tagállam (Bulgária, Olaszország, Luxemburg, Lengyelország és Szlovákia) csak részben teszi közzé adatszolgáltatási táblázatait, míg egy tagállam, Franciaország nemzeti szinten nem hozza nyilvánosságra azokat.

---

19 Lásd: http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7235991/2-21042016-AP-EN.pdf

20 Lásd: http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7704449/2-21102016-AP-EN.pdf

21 Lásd: http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables

22 „t” a bejelentésben szereplő utolsó negyedév

2.3.2. Fenntartások az adatok minőségével kapcsolatban

2016. október

Ciprus: Az Eurostat fenntartásának adott hangot a Ciprus által szolgáltatott adatok minőségét illetően számos technikai kérdés tekintetében, mint az európai uniós pénzmozgások nyilvántartása, a központi kormányzati hivatalos egyenleg alapja, a forrásadatoknak az eredményszemléletű nyilvántartáshoz való hiányos felhasználása és az EDP-táblázatok közötti statisztikai eltérésekre vonatkozó adatszolgáltatás elmulasztása.

Az Eurostat visszavonta a Franciaországgal kapcsolatos fenntartását, Belgiummal kapcsolatban pedig fenntartotta a Belgiumra és Magyarországra vonatkozó, 2016. áprilisi EDP-sajtóközleményben kifejezett fenntartását (2016 októberében a Magyar Központi Bank által végrehajtott műveletek lehetséges átsorolásának felvétele érdekében módosította a Magyarországra vonatkozó fenntartását).

2016. április

Belgium: Az Eurostat fenntartásának adott hangot a Belgium által szolgáltatott adatok minőségével kapcsolatban a kórházak ágazati besorolása tekintetében.

Franciaország: Az Eurostat fenntartásának adott hangot a Franciaország által szolgáltatott adatok minőségével kapcsolatban a francia betétbiztosítási és szanálási alapok 2015. évi ágazati besorolása és a helyi önkormányzatok által kibocsátott összetett adósságpapírok átstrukturálásával kapcsolatos elszámolási költségek nyilvántartása tekintetében.

Magyarország: Az Eurostat fenntartásának adott hangot a Magyarország által szolgáltatott adatok minőségével kapcsolatos fenntartásait az Eximbank ágazati besorolása tekintetében.

Az Eurostat 2015. október 21-i sajtóközleményében visszavonta az Ausztriával kapcsolatos fenntartásait.

2.3.3. A benyújtott adatok módosításai

Az Eurostat nem módosította a tagállamok által a 2016. áprilisi és októberi túlzotthiány-eljárásban teljesítendő adatszolgáltatások tartalmát.

2.3.4. Metaadatok közzététele (módszertani leírások[23])

A 479/2009/EK rendelet előírja, hogy az EDP módszertani leírásoknak a tagállamok által benyújtandó statisztikai információk részét kell képezniük. A rendelet továbbá előírja az EDP módszertani leírások nemzeti szintű közzétételét.

Az Eurostat megváltoztatta az EDP módszertani leírások formátumát: szerkezeti változásokat vezetett be, és részletesebb információk megadását írta elő. Megállapodás született az ESA 2010-nek megfelelő új módszertanileírás-sablonról, és az Eurostat 2016 végéig közzétette a tagállamok több mint kétharmadának felülvizsgált módszertani leírását.

[23] A tényleges hiány- és adósságadatok, illetve az ezek alapjául szolgáló kormányzati számlák összeállításához használt módszerek, eljárások és források kimutatásai.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

Az Eurostat elismeri a szolgáltatott adatok egységességében és hiánytalanságában mutatkozó további általános javulást. Mindazonáltal a költségvetési adatok minősége még további javításra szorul. 2016-ban az Eurostat intenzívebbé tette a kétoldalú pontosításokat a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatás értékelése során. Ezenkívül fokozta a tagállamokkal folytatott kapcsolattartást és konzultációkat az adatszolgáltatások között. A konzultációs látogatások gyakorisága is nőtt. Az Eurostat valamennyi módszertani javaslatának közzététele révén javult a tudásmegosztás és az átláthatóság.

Egyes tagállamok esetében továbbra is gondok vannak a negyedéves pénzügyi számlák ellentmondás-mentességével, különösen Görögország esetében.

Az Eurostat 2016-ban négy fenntartásnak adott hangot a tagállamok által bejelentett adatok minőségével kapcsolatban. Ezek a fenntartások az áprilisi adatszolgáltatás esetében Belgiumot, Franciaországot és Magyarországot, az októberi adatszolgáltatás esetében pedig Ciprust érintették. Az Eurostat visszavonta az Ausztriával (2016. április) és Franciaországgal (2016. október) kapcsolatos fenntartásait és fenntartotta azokat Belgiummal és Magyarországgal (2016. október) szemben.

A múltbeli hiány- és adósságadatok korrekcióira elsősorban a forrásadatok frissítése, bizonyos tételek átsorolása és a módszertani javaslat iránti kérelmek miatt került sor.

Az Eurostat összességében arra a következtetésre jutott, hogy a költségvetésiadat-szolgáltatás minőségében további javulás következett be 2016-ban. Általában a tagállamok információnyújtása magasabb minőséget képviselt és teljesebb volt mind a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokban, mind a más lényeges statisztikai adatszolgáltatásokban.